

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
(A „KARVALY” című havi melléklettel együtt.)
Egész évre 4 frt — kr. Negyedévre 1 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr. Egyes szám ára 10 kr.
Megjelen minden vasárnap reggel.
Hirdetéseket a kiadóhivatal jutányos áron vesz fel.

Felelős szerkesztő és kiadó:
SZILBER JÁNOS.

SZERKESZTŐSÉG:
Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
KIADÓHIVATAL:
Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizetéseket, hirdetések, hirdetések intézendők.

Ne vegyünk gyümölcsfát a piacon.

Elérkezett az idő a midőn piacainkon csak úgy hemzseg a sok gyümölcsfa és egyéb bokor, melyeket mindennemű ékesszólással kínálnak, elmondva róluk a legnagyobb, sokszor a tulságosabbnál tulságosabb dicséretet. Szóval a legszebb szavakkal iparkodják elámitani a közönséget és erőszakkal iparkodnak a fákat rátukmálni a közönségre.

A vevők, kik nagyobb részt nem ismerik az oly fa elárúsítók „fogásait” és mert nem ismerik a gyümölcsfákat sem, hitelt adnak a dicsérő szavaknak és hamar megcsinálják velük az alkut, sokszor nagyobb árt adva érte, mint a mennyibe a fák rendszeren, szakértelemmel kezelt faiskolában kerültek volna. A vevők nem is sejtve, milyen haszontalan fáknak birtokába jutottak, a legnagyobb gonddal ültetik el azokat azon jó reményben, hogy fáik majd szépen fognak tenyészni. De annál nagyobb meglepetésben és csodálkozásban részesülnek az illetők, midőn sok várakozás után arra a szomorú tapasztalatra jutnak, hogy bizony az ujonnan ültetett fák csak nem ébrednek életre, sőt ellenkezőleg kihaltak. Ilyenkor jön csak rá a vevő, hogy csalásnak esett áldozatául.

Noha van rá eset, hogy ritkán megkönyörül a természet oly fán és csepegtet belé egy kis életet, de az is a legtöbbször több évi gondos ápolás után is csak vézna és haszontalan, sőt igen sok esetben vad gyümölcsöt hoz.

Mint mindennek, úgy annak is meg van az oka.

Ily fakereskedő, illetve elárúsító nem maga neveli a fákat, sőt sokszor maga sem tudja mily fái vannak, hanem potom áron szerzi be oly helyen a hol épen azért, mert ismerik, hogy milyen haszontalan fák, tul akarnak rajtuk adni, vagy pedig más, még olcsóbb módon, a tolvajlás útján iparkodnak a fák birtokába jutni, mert sokszor van arra elég alkalom, hogy nem a legkellemesebb meggyőződést kell szerezni az erdőben a tulajdonosoknak, vagy erdészeknek nem csekély boszankodására arról, hogy fák hiányoznak, illetve ásatási nyomok vehetők észre a lopás utáni napon. De még a faiskolákat sem kimélik meg az ily tolvajok, onnan is iparkodnak fákat szerezni.

Természetesen, hogy ilyenkor nem érnek rá gondosan kiszedni a talajból, hanem a mint azt gyorsan kitépik, azoknak gyökereit megsértik, ezért azután a fa nem ered meg.

A fa megeredésének hátrányára van még azon körülmény is, hogy

néha néhány hétig czipelik a fákat egyik városból a másikba, míg tudhatnak rajtuk, természetesen ilyenkor a gyökerek kiszáradnak és ennek következtében nem fogamzanak meg a fák. Sőt a legtöbbször azt a kegyetlenséget követik el, hogy a fáknak a gyökereit leforrázzák, csak hogy ne hajthassanak, hogy a vevők kénytelenek legyenek a következő évben újra fákat venni. Igaz ugyan, hogy az olyanok következő évben rendszeren más vidéket keresnek fel, de azért van elég oly merész elárúsító is, a ki újból ugyanazon helységbe jön, s ha valaki ráismer és szemére veti, hogy fái nem erentek meg, a legarczátlanabb hazugsággal égre-földre esküszik, hogy most van először eladó fája, vagy pedig rá fogja, hogy rosszul kezelték a fácskát az ültetésnél.

Számtalan ily esetet lehetne még elősorolni az oly faárúsítók üzelmeiről, de legyen elég ebből ennyi. Ezútal még csak rá akarunk mutatni azok hátrányaira.

Oly vevő, a ki már így megjárta, leggyakoribb esetben a talajt, az égaljt okozza azért, hogy fái nem tenyésznek, ha pedig rá jött annak biztos okára, akkor elveszti bizalmát, s óvakodni fog a jövőben fákat beszerezni. Kertjét inkább más növényekkel ülteti be, miért aztán fatenyésztésünk szen-

A TISZAVIDÉK TÁRCZÁJA.

BUSAN SZÓLNAK . . .

*Busan szólnak a harangok,
Elviszi a szél a hangot. —
Viszi, viszi, messze, messze
Fölriad egy lány a neszre.*

*A harangok gyász bugása
Az ő szíve zokogása . . .
Hiszen ő az oka annak,
A miért most harangoznak.*

Taksonyi József.

Mámoreosan

*Mámoreosan csókolgattam
Lázás, égő ajkadat.
Tűztesteddel rám borultál,
Rám borítva éj-hajad.*

*Fürtös fém kelbedre hajtvá
Almodoztunk oly sokat,
Hogy azt hittük: a mennyország
Hajnal fénye most hasad.*

Angyal Emil.

A Mátyás templom legendája.

Most, hogy Budavárában a Mátyás templom elkészült és annak felszentelése az elmúlt nagyhéten ment nagy pompával végbe; feljult a legenda, mely e templomhoz fűződik. A templomba ugyanis nem úgy mint a legtöbb templomba több lépcsőn fel, hanem le kell menni, minek okát a következő történetnek tulajdonítják.

Mikor Mátyás az igazságos, művészeivel elkészíttette a templomot, gyönyörködve nézték mindannyian, meglepedésük azonban nem tartott sokáig, mert azt kellett tapasztalniuk, hogy nem találunk olyan embert, ki a torony tetejébe fel tudná tenni a keresztet. Félelmek között, szorongatott szívvel adták tudtára Mátyás királynak eme körülményt, kinek nagyon rosszul esett, hogy ilyen csekélység miatt ne lehessen gyönyörű alkotását befejezni.

Királyi jutalmat ígért Mátyás annak, ki a keresztet felteszi, vagy olyan ember nyomára vezet, ki képes a nagy munkára.

Jelentik is nem sokára a királynak, hogy él Nagyfaluban Toldi Miklós, az igaz,

hogy már öreg a szegény, de talán mégis meg tenné Mátyás király kedvéért.

Rögtön hivatá a király Toldit, ki végre sok unszolás után kimozdult odujából, de — a mint mondá — csak Mátyás király kedvéért.

Nagy volt az öröm Budában és az egész országban. Hatalmas ember tömeg verődött ekkorra Budára, kik mind akarták látni, hogyan tudja megtenni az agg Toldi azt, mire mások képtelenek.

Hatalmas buzogány lógott oldalánál, mi elmaradhatatlan volt tőle. Kezébe adták a keresztet, s ő gyermek módra, könnyedén kuszott a torony tetejéig. Igazgatta, igazgatta a keresztet, de sehogy sem akar az szilárdan megállni a helyén. Leakasztotta tehát buzogányát oldaláról s néhány ütéssel erősítette meg a keresztet.

Oly hatalmasak voltak ezek az ütések, hogy minden ütésre egy lépcső foknyit sülyedt az egész templom. Így hallottam én ezt egy nagy apótól, ki tudja Isten kitől örökölte hagyomány képen ezt a moudát.

Dis.

ved és nem részesül általános felkarolásban.

Hátrányára van még továbbá az ily fa vételnek az is, hogy a nemes gyümölcsfajok terjedése is meggátoltatik, mert ily uton csak igen ritkán jut a nép nemes gyümölcshöz, minek bizonyítéka azon sajnos körülmény, hogy nálunk még a legtöbb gyümölcs nem eléggé nemes, nem olyan a minőségnek lennie kellene, s kivételt csak ott látunk, a hol a fákat nem a piacon, hanem egy rendesen kezelt és megbízható faiskolában szereztek be, mert rendesen iskolázott és nevelt, valamint a várakozásunkat kielégítő fákat csak ott kaphatunk, a hol ezek a legnagyobb gondtal és szakértelemmel neveltetnek és a hol haszontalan fajú fák nem szaporítanak, illetve olyanokat nem is tenyésztenek.

Ezeknél fogva a fatenyésztés és gyümölcscsészét érdekében nagyon is kívánatos volna, hogy ha a hatóság elkobzás és büntetés terhe alatt eltávolítaná a fákat a piacon árulni, vagy azokkal házalni menni, s csak azon esetben engedné meg, ha az ily elárúsítók igazolvánnyal ki tudnák mutatni, illetve igazolni, hogy fáikat egy rendesen kezelt faiskolából szereztek, vagy egy faiskola tulajdonos megbízásából árusítják el.

Ez által megszűnnék az ily nemű üzérkedés, a falopások nem volnának oly gyakoriak és a közönség nem árasztaná el haszontalan fákkal.

A fatenyésztés iránt sokkal nagyobb rokonszenv mutatkoznék, ha az udvarok és kertek nem volnának — mint ezt legtöbb helyen tapasztaljuk — vad fákkal beültetve, hanem helyettük nemes és értékes gyümölcsfák diszelegnének. Ezért az ügy érdekében nagyon kívánatos volna, ha a hatóság megszívlelné felszólításunkat és gyors intézkedésével elejét venné ezen üzelmeknek.

A megnyitás előtt.

— Az ezredéves kiállításról. —

Már közel az a nagy nap, mikor egész Magyarország színe-java előtt ő felsége, az apostoli, a kiállítás fővédője királyi szóval megnyitja a magyar nemzet ezredéves kiállítását. Ágyudörgés és harangzugás hirdeti majd messzire, hogy a világra szóló esemény megtörtént, s előttünk megnyílnak a kapui annak a mesés világnak, a mely esztendőök óta buzgó, nagyratörő ambícióval készül a melynek a munkájában osztályos a fél ország, s a mely büszkén fogja hirdetni országának-világnak ezredéves multunkat, megnyugtató jelenünket és sokat ígérő jövőnket.

Az egész ország érzi a május második nagy ünnep emelő hatását, az egész ország tudja, hogy nagyot és szépet, az ünnepi alkalomhoz és a nemzethez méltó művet alkotott, s minden magyar ember büszkén néz ama pillanat elé, a mikor egész pompájában látni fogja a nagy alkotást. A ki csak vidéki ember az utóbbi időkben Budapesten járt s kiment csudálni a földből kinőtt meseországot, mindméganynyi egy-egy buzgó apostola lett a kiállításnak, a ki viszi házról-házra, faluról-falura a híret annak, hogy Magyarország nagy ünnepe olyan fényesnek, olyan szépnek készül a minőt még nem értünk meg soha.

Bizton elmondhatjuk, ma már mindenki hiszi és vallja is, hogy magyar ember erről a nagy ünnepélyről nem fog hiányozni egy se. Itt lesz mindenki, eljön mindenki, hogy

tanuja legyen ezeréves multunk fényes ünnepének. Öreg, fiatal, gazdag, szegény, férfi, asszony, gyerek ne maradjon otthon senki. S hogy szegény ember kényszerűségéből ne maradjon el, gondoskodás történt róla minden módon. Nincs olyan szegénye az országnak, a ki ne jöhetne el, annyira gondoskodtak az intéző körök, hogy a budapesti ut jóformán semmibe se kerüljön.

Elmondhatjuk már minő kedvezményeket biztosítanak a földmives népek, a szegényebb iparosoknak és munkásoknak. Olyan olcsóvá tették az utját és életét, hogy valószínűleg kevesebbet költ majd a millenniumi ünnepén, mint dologtévő napon odahaza. Még fontosabbak azok az intézkedések, melyeket a tanuló-ifjúság és a tanítók érdekében tesznek. A kereskedelemügyi miniszter és a vallás- és közoktatásügyi miniszter együttesen indították meg e nagy szabású akciót, hogy Magyarország minden tanulója és minden tanulója, szegény és gazdag egyaránt, a felsőbb iskolák hallgatói és professzorai épp úgy mint a tanyai iskolák parasztyerekei és tanító részesei lehessenek a nemzeti ünnepnek s legalább egy pár napig megnézhessék az ezredéves kiállítást. — Olyan kedvezményeket biztosítanak, olyan könnyebbségeket szereznek s olyan messzenyuló apparátussal szervezik az egész akciót, hogy Magyarországon bizonyára nem marad egyetlen tanító és tanuló, ki föl ne kerülne a hat hónapou belül a fővárosba.

A tanulók felrándulásainak szervezése a következőképen történik: A vallás- és közoktatásügyi miniszter elrendeli hogy a fővárosban az iskolai szünet június 15-ikén kezdődjék és szeptember 15-éig tartson. — A főváros nagyobb iskoláit erre az időre kizárólag tanuló-ifjúság számára lakásoknak rendezik be, még gedig berendeznek ilyen lakásokat: az V. kerületi gimnáziumban, az V. ker. reáliskolában, a VI. ker. reáliskolában, a VII. és VIII. kerületi gimnáziumban és a református gimnáziumban. A tanulóknak ott semmi egyebet nem kell fizetniök, csak a takarításért egy csekélyiséget és a butorok kopásáért valamit. Az ellátást a tömegesen felránduló tanulók, a kiket mindig a tanáraik vezetnek, a kiállítás területén kapják, reggelit, ebédet és vacsorát. Hozzáértő vezetőkről az országos tanáregyesület gondoskodik. A vasutak is tetemes kedvezményeket nyújtanak. A tanulók második osztályon III. osztályú jeggyel jöhetnek, a harmadikon féláru jeggyekkel. A kedvezményeket mind egybevetve egy tizesztendősül korosabb tanulóknak, a ki tehát mindenütt felnött számba megy, három napi budapesti tartózkodása, belátva az utazást, a lakást, élelmet, a belépő jegyeket kerül:

a XIV. zóna-távolságról	— 10 —	forinba.
a VIII. " " "	— 7.50	"
a II. " " "	— 4.30	"

Még olcsóbb a népiskolai tanulók, a tanyai iskolák tanulóinak ellátása. Ezek barakkokban laktak, s ott kapnak ellátást. Az utjok pedig két napi tartózkodással a XIV. zónába eső helyekről se kerül többé csak 3 forintba. Száz tanulóknak a felhozása a legtávolabb vidékekről se jár több költséggel, mint 300 forint.

A legnagyobb kedvezményt pedig csak a tanítók élvezik, a kik csekély fizetésért dolgoznak évszámra, s a kik talán egyáltalán nem jöhetnek fel a millenniumi kiállításra. A kereskedelemügyi és a vallás- és közoktatásügyi miniszter együttesen intézkedtek, hogy a tanítók, a kik 400 frtnál nagyobb fizetést nem kapnak (pedig a vidéki kisebb iskolák tanítói ézerszámra mind ebbe a csoportba tartoznak) teljesen ingyen jöhessenek fel a kiállításra. A tanítók összeírásával, kirándulások szervezésével és beosztásával a tanfelügyelők vannak megbízva.

Ujdonságok.

— Az I. bíró lemondása csütörtököt mondott, a mennyiben lemondását a mult kedden ünnepiesen visszavonta. Maradt tehát minden a régiiben. „A föld forog, a gépezet mozog.“

— A nagy rét felosztását f. hó 9-én megkezdték. A munka serényen folyik és egy egész mérnöksereg dolgozik rajta, hogy a nép között lábrakapott elégtelenség megszűnjék. A munkálat a jövő hét végén valószínűleg befejeztetik és így a föld valószínűleg befejeztetik és így a föld 10—15 nap mulva be is vethető — maggal.

— A gyermekgyilkos Szász kó Zsófit a járásbíróság folyó hó 10-én ideiglenesen ezabadon bocsátotta. Hogy miért azt eddig nem sikerült megtudnunk: a kir. ügyészség talán tudni fogja.

— Esküvő. Nigrinyi Zoltán ur, földink, az új gyógyszerár tulajdonosa a jövő hét folyamán esküszik örök hűséget Richter Ilona kisasszonynak.

— Gyújtogató egerek. Szentesen e hó 7-én virradóra tűz ütött ki Kovács Sándor üzletében. A nagyobb veszedelemnek sikerült elejét venni úgy, hogy miudössze pár száz forintot rug a kár. De érdekes a tűz keletkezése, úgy támadt ugyanis a veszedelem, hogy az egerek rágesálták a gyufacsomagok papírját. Az így származott dörzsöléstől az egyik gyufacsomag meggyult s csakhamar lángot vetett az egész gyufakészlet.

— Havazás. Az elmúlt hét időjárása elég kedvezőtlen volt. E hó 6-ára virradóra erős havazás volt. A háztetőket, mezőt s mindent fehér lepel borított. A vékony hóréteg azonban az euyhe időben csakhamar elveszett. Az éj beálltával azonban ismét hideg szeles idő állt be mely reggelre jégkérget vont a kisebb berkesztett vizekre. A mily gyorsan hidegre változott az idő ép oly gyorsan euyhult a levegő s ma már kellemesebb, tavaszias a levegő.

— Fialat szerelmesek. Szentesi levelezőnk írja, hogy ott egy gimnázista fiu szíve szerelemre gyuladt egy kis bakfis szépsége iránt. Léven azonban mind a két gyermek nagyon éretlen a szerelemre, boldogságuk révében nem köthettek ki mint házaspár s így a tiltott, titkolt viszonyuk szomorú végződése keltett szánalmat a szentesi társadalomban. Ugyanis a kis bakfis kinek szíve hamar megrepedt a csalódott reménytől: saját kezivel oltotta ki ártatlan életét, megmérgezte magát. Temetése tegnap délután ment végbe óriási részvét mellett.

— Hirdetés a vasuti jegyekben. Erdős üjtást hozott be a Máv. a vasuti jegyeknél. Azok a sárga, zöld és barna kis kemény jegyek, melyek eddig karton papírra voltak nyomva, a jövőben belől üresek lesznek és mindegyik egy-egy kis tartály lesz — tartálya egy csomó hirdetésnek, melyek vékony és jól összegöngyölt papírosra vannak nyomva. Az érdekes újítás mindenkit meglep és ép azért jó reklám a hirdető cégnek. A Máv. minden városban vesz fel ilyen hirdetéseket és pedig minden czég egy 19 négyszög czméternyi helyért az 50,000 példányban megjelenő hirdetésért csak 25 frtot fizet.

— Ösztöndíj külföldi tanulmányutra. A pesti magyar kereskedelmi bank alapítványából a kereskedelemügyi miniszter ur egy külföldi tanulmányutra 675 forintot ösztöndíjat tüzvén ki végzett kereskedelmi akadémiai tanulók részére, a szegedi kereskedelmi és iparkama, melyhez a pályázatok április 30-ig benyújtandók, a miniszter újabb értesítése alapján közli, hogy az ösztöndíjra külömbiség nélkül minden felső kereskedelmi iskola végzett növendékei pályázhatnak.

— Beretvahós. A mult kedden délelőtt egy helybeli borbélyüzlet véres verekedés színhelye volt. E. borbélysegéd collégájának fejét szövéltás közben, ollóval három helyen megszurta. A sebesült segéd véresen futott a rendőrségre, hol gyors orvosi segélyben részesítették. A verekedésnek valószínűleg a bíróság előtt lesz érdekes folytatása.

— Gazdátlan szálfák. A mult hét folyamán több feyő szálat fogtak ki a Tiszából a földi révűl. A gazdátlan talpfák a szentesi főkapitánysághoz lettek bejelentve.

* Utolsó főhuzás. *

Magyar osztály sorsjáték.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

1 Millio Korona.

Huzás naponta

1896 Majus 12-től 28-ig.

Nyeremény	korona	korona
1 jutalomdíj	600 000	= 600 000
1 „	400 000	= 400 000
1 „	300 000	= 300 000
1 „	200 000	= 200 000
1 „	100 000	= 100 000
2 „	40 000	= 80 000
2 „	20 000	= 40 000
5 „	10 000	= 50 000
10 „	8 000	= 80 000
34 „	6 000	= 204 000
100 „	2 000	= 200 000
200 „	1 000	= 200 000
2 650 „	200	= 530 000
22 000 „	150	= 3 300 000
25 007 nyeremények és 1 jutalom		= 6 284 000

Ezen 57 nyeremény közül az utoljára kihuzott kapja a 600 000 korona jutalmát.

III. osztályu vételsorsjegyek árai:

1/1	1/2	1/10	1/20	forint
60,—	30,—	6,—	3,—	

Ezen eredeti sorsjegy árakon kívül ajánlott levél portója és nyeremény jegyzékért 25 Kr. melléklendő.

Sorsjegyeket ajánl és szétküld az összegnek postautalványon való előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

Heintze Károly

Budapest, Szervita-tér 3.

Sürgöny czim: **Lottoheintze Budapest.**

II. osztályu sorsjegyeknek a III. osztályra való megújítása a II. osztályu sorsjegy visszaadása és a megújítási díj befizetésével és pedig:

1/1	1/2	1/10	1/20	sorsjegy
20.—	10.—	2.—	1.—	forint

legkésőbbben május 2-ig eszközlendő.

Nyertes sorsjegyeket minden magasságban beváltak.

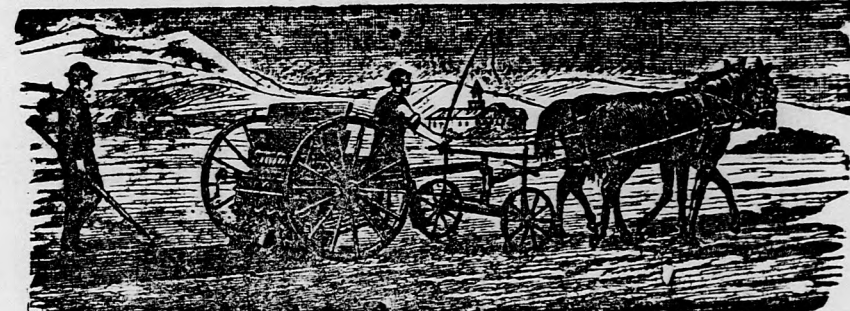
Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok © Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánljának:

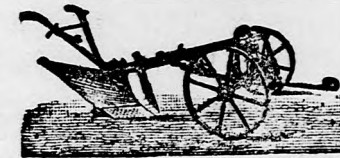

Locomobil és gőzesplőgép-készletek 2 1/2, egész 12 lóerőig, továbbá járgány-
oséplőgépek, tisztító-rosták, kon-
kelyosók, kaszáló- és aratógépek, boronák, szénagyűjtők.

„COLUMBIA” legjobb sorvetőgépek, szecsavágók, réparágók, kukorica-
morzsolók, darálók, őrlő-malmok.

Egyetemes acél-ekék
és minden egyéb

2 és 3 vasu ekék
gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kiadásra ingyen és bérmentve küldetnek.

Érdekes minden fuvaros és gazdálkodónak.

Egyedüli megrendelési czim ; Furtenbach Ferencz

első terpetinfőzde és zsiradékgyár
Becs-Ujhely.

Íróvén és

védjegy.

Eddig hallatlan zsiradékok tartalmu új KÜLÖNLEGES
TENGELY-KENŐCS
OLAJ ES FÉL OLAJ TENGELYEKNEK.

Meg-
fagyhatlan,
töréség által
fel nem oldható

így a tengelyekről le-
sem folyható **tengely-kenőcs**,
mely elkerülhetetlenül szük-
séges s nagyban elősegíti a
kijárt tengelyek használhatóságát,
de felette előnyös e kenőcs hasz-
nálata a nehéz fuvarozásnál is, mely
minden nagyobb előkészület nélkül hasz-
nálható.

Vegytanilag felülvizsgálva! Kitünőnek találtatt!
Savmentes! Vizmentes! Kiszáradhatlan!
Szállitható 5 kilos dobozokban.

DOBOZONKÉNTI ÁRAK:

Ausztria-Magyarország minden posta-állomására bérmentesen küldve 2.50 kr.
Bosznia-Hercegovina minden posta-állomására bérmentesen küldve 2.75 kr.
Külföldre helyből feladva 2 frt 25 kr.

A magyar királyi államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége

BUDAPEST, József-körút 41. szám alatt.

Ajánlja: a magyar királyi államvasutak gépgyárában készült gőzesplő garnitúráit ipari czélokra alkalmas „Compound” lokomobiljait és egyéb gazdasági gépeit.

4—6.

1896. évi augusztus 1-től, Váci-körút 32. és József-körút 41. sz. alatt.